

Nieuwe reservaten en uitbreidingen in 2012

Kris Vandekerkhove

Boven: De uitbreiding van Bos Terrijst bevat heel structuurrijke bossen met een rijke voorjaarsflora, o.a. van daslook en boshyacint (zie ook foto bovenaan)

Midden: Een bijzondere soort in Bos Terrijst is het lenteklokje

Onder: Het nieuwe bosreservaat Acrenbos in Bever.

Ook het afgelopen jaar zijn er weer een aantal nieuwe bosreservaten bijgekomen, en een paar andere uitgebreid. Reeds in augustus 2011 werd het bosreservaat **Jon-genbos** (in Kortesseem) met ruim 11 ha uitgebreid. Het reservaat is nu 83 ha groot. Het zijn een aantal percelen die de voorbije jaren werden aangekocht door ANB, en nu bij het reservaat worden gevoegd. Het betreft een aantal bospercelen en kapvlaktes langs de Winterbeek, en ook een groot grasland in het westen. De bospercelen worden mee opgenomen in het nulbeheer, behalve één kapvlakte die naar heischraal grasland wordt ontwikkeld. Het grote grasland zal via maaibeheer evolueren naar een bloemenrijk grasland, en wordt afgeboord en doorsneden met een aantal nieuw aan te planten houtkanten van vooral meidoorn.

Ook het bosreservaat **Bos Ter Rijst** in Pepingen (Vlaams-Brabant) werd sterk uitgebreid. Ook hier betreft het percelen die grenzen aan het bestaande reservaat en die over de laatste jaren werden aangekocht. Het reservaat wordt hierdoor in één klap uitgebreid van 28,5 ha naar bijna 49 ha. De uitbreiding bestaat uit zeer mooi ontwikkelde, structuurrijke oude loofbossen, vooral van eik en beuk. Er is nog niet veel dood hout aanwezig, maar dat komt wel. De kruidlaag is zeer volledig, met tapijten van bosanemoon en boshyacint, en plaatselijk ook zeer veel wilde narcis en daslook. Er is zelfs een grote populatie van het zeldzame lenteklokje. Met uitzondering misschien van het ringen van een paar invasieve uitheemse soorten kan het bos volledig spontaan ontwikkelen. Wel wordt een veiligheidszone voorzien langs het wandelpad, dat door de uitbreiding nu midden in het reservaat komt te liggen.

De uitbreiding in Bos Ter Rijst is een zeer goed ontwikkeld voorbeeld van het Atlantisch eikenmengbos (ook wel 'eikenhaagbeukenbos met wilde hyacint' of Endymio-Carpinetum genoemd; type G1 en G2 volgens de nieuwe bostypologie van Cornelis et al., 2009). Zoals we al eerder aangaven willen we met de bosreservaten extra inzetten op dit bostype. Vlaanderen ligt immers in de kern van het verspreidingsgebied van dit type. Een aantal nieuwe reservaatdossiers situeren zich dan ook vooral in deze bosgemeenschap.

Het nieuwe bosreservaat **Acrenbos** ligt op de taalgrens, in de gemeente Bever (Vlaams-Brabant). Het bos maakt eigenlijk deel uit van een veel groter boscomplex dat vooral in Wallonië is gelegen: het 'Grand Bois d'Acren'. Het OCMW van Lessen is eigenaar van een groot deel van het bos, ook van het stukje op Vlaanderen dat nu

bosreservaat is geworden. Het is ruim 17,5 ha groot, en bestaat uit twee delen die van elkaar gescheiden zijn door een stuk privé-bos. We hopen ook deze eigenaar mee te krijgen in het verhaal, om zo één aaneengesloten bosreservaat van zowat 30 ha te creëren. De huidige stukken bosreservaat zijn alvast zeer interessant: het zijn zeer structuurrijke bossen van eik en beuk, met veel oude bomen, een rijke kruidlaag en veel dood hout: de laatste 20 jaar is er immers nauwelijks nog beheer geweest in het bos. Een reservaat met heel wat potentieel naar biodiversiteit dus. We vonden er trouwens al de zeldzame kniptor *Elater ferrugineus* terug, een indicator voor een rijke doodhoutkeverfauna. Het bos kan verder spontaan ontwikkelen als integraal bosreservaat.

In de Vlaamse Ardennen loopt momenteel de procedure om het **Sint-Pietersbos** aan te wijzen als bosreservaat. Het Sint-Pietersbos is de oostelijke uitloper van het Muziekbos en ligt in Ronse. Dit vroegere privé-bos is ruim 52 ha groot. Het is een zeer gevarieerd gebied met mooie valleibossen (met rijke voorjaarsflora en populier), en structuurrijke loofbossen op de flanken en het plateau. Er komen een aantal oude monumentale beuken voor. Het bos mag vanaf nu grotendeels spontaan ontwikkelen, alleen op de kop van het plateau komt nog een zone voor met veel Amerikaanse eik: daar wordt eerst nog een omvormingsbeheer voorzien.

Ondertussen zijn er ook hier en daar wat kleinere uitbreidingen gebeurd of voorzien. Enkele percelen van het vroegere militaire domein worden mee opgenomen in het bosreservaat **Vloethemveld** (Zedelgem) en in **Hasselbos** (Riksingen bij Tongeren) wordt een vroegere akker aan het reservaat toegevoegd. Ook het bosreservaat **Hellegatbos** (Rodenberg, Heuvelland) werd met ruim 3 ha uitgebreid en heeft nu een meer compacte vorm. En tenslotte werd een jonge bosaanplant van ruim 6 ha groot die een enclave vormde in het bestaande reservaat nu mee geïntegreerd in het bosreservaat **Lanklaarderbos-Saenhoeve**.

Om af te sluiten kunnen we nog meegeven dat er ook in Sint-Lievens-Houtem, in Aalst en Affligem en in Lier nieuwe bosreservaten in de maak zijn, maar daarover meer in een volgende nummer, wanneer deze dossiers volledig rond zijn.

Boven: Nog een beeld uit Acrenbos. Er is al vrij veel dood hout aanwezig omdat er de laatste decennia nauwelijks nog beheer is

Midden: In het nieuwe bosreservaat Sint-Pietersbos (Ronse) staan een aantal heel zware beuken.

Onder: Oude knoestige populieren in de uitbreiding van het bosreservaat Vloethemveld

